El protector dels indis i el discurs de Molins de Rei

Autor:
Data de publicació: 08-12-2013

El 18 de juny del 2010 es celebrà a l'Agrupació Folklòrica la darrera de les sessions amb la participació de l'Institut Nova Història. L'historiador Jordi Indiano va exposar els seus arguments sobre la catalanitat de Fray Bartolomé de las Casas, i l'investigador Lluis Maria Mandado va fer una valoració del discurs universal dels drets humans pronunciat a Molins de Rei, pel Pare Bartomeu Cases, el "Protector dels Indis".

L'historiador Jordi Indiano en la seva conferència: "El Pare Bartomeu Cases, una revisió biogràfica", explicà com els biògrafs del pare Cases reconeixen que: "No se sap res, de manera documentada concreta i certa, sobre el llinatge del Pare Las Casas...". El veritable cognom de la família no era Casas sinó Casaus, i en la portada dels llibres que va escriure: "Història de les Índies" i la "Brevíssima Relació de la Destrucció de les Índies", ja figura el nom de Casaus. També sabem que es deia Casaus per la seva signatura de bisbe de Txiapas a Mèxic. Segons l'historiador Jordi Indiano el pare Bartomeu Cases no va néixer a Sevilla. Només en les seves censurades obres es diu d'en Cases que és de Sevilla, però no existeix cap document que ho demostri, i a més, el principal cronista de la Sevilla d'aquella època no esmenta cap personatge amb el nom de Casas. En canvi trobem molts Cases vinculats a Catalunya com, el canonge de la Seu de Barcelona a l'any 1432, de nom Bartomeu Cases, el Cases assessor del portantveu del Governador durant la guerra civil, o el Bartomeu Cases universitari a l'any 1571.

L'any 1519 el pare Cases es troba a Catalunya i negocia amb el rei Carles I una concessió de terres a Cumaná (Veneçuela). La seva ferma actitud en contra de la encomienda que comportava l'explotació i el maltractament dels indis, el portà a pronunciar el 12 desembre de 1519, a Molins de Rei, el discurs a favor dels indis. En el relat del que va succeir en el palau Imperial dels Requesens, el propi pare Cases escriu que rep el tractament de Micer: "y levantándose mosior de Xevres y el gran chanciller..., dijo el chanciller [Gattinara] al clérigo: "Micer Bartolomé, Su Majestad manda que habléis". Micer és un tractament equivalent a mon senyor, que es donava a persones de molta autoritat, principalment a gent lletrada. Aquest antic títol honorífic era exclusiu de la Corona d'Aragó.

Segons Jordi Indiano, hi ha una estreta relació del pare Cases amb la família Colom: "no només el va conèixer personalment, sinó que va viure en la intimitat de la seva família". Ja en el primer viatge de Colom en Cases hi formà part, juntament amb el seu pare. El darrer argument sobre la catalanitat del pare Cases fou l'anticastellanisme dels seus escrits. "La Brevíssima..." és l'obra clau del seu furibund anticastellanisme. Segons el pare Cases l'única manera de reparar el mal fet al Nou Món era que "es calés foc a Castella".

Seguidament l'investigador Lluis Maria Mandado iniciava la seva conferència: "Ara us parlaré d'una cosa molt important i desconeguda que va passar a Molins, una població inscrita amb lletres d'or a la història." Segons Mandado, en Bartomeu Casaus predicà contra els abusos dels conquistadors i proposava lleis que canviarien la legislació: "L'únic imperi de la història que s'ha auto examinat, corregit, sentit amor pels vençuts i respecte pels seus drets, és l'Imperi Català". El pare Cases arribà a dir que calia tornar les terres conquerides als seus pobladors originaris, que no hi havia dret de conquesta sinó el d'anar-hi missioners, que Espanya seria condemnada per la còlera de Déu pels seus atroços crims mai vistos ni imaginats, i que els nostres reis i colons serien condemnats al foc del infern. L'investigador Lluís Maria Mandado va afirmar que: "El 2019 farà 500 anys que en aquest Palau Imperial on som ara, hi hagué una conferència davant de les més altes personalitats, que ha estat quasi esborrada del record oficial en favor de la de Valladolid del 155O. Aquí hom fundà els drets humans".

A Molins de Rei, el 12 de desembre de l'any 1519, el pare Bartomeu Cases pronuncià davant de l'emperador Carles I, el discurs reconegut mundialment com a precursor dels drets humans. En la seva intervenció l'investigador Lluís Maria

Mandado explicava que el propi pare Cases descriu l'escena en la Història de les Indies: "L'oració del clergue Casaus en la qual s'hi estigué uns bons tres quart d'hora, e lo rei molt atent e tots mirant-lo e notant cada paraula del que deia: ...de la vostra Reial Majestat serà propi desterrar d'aquelles terres, en lo principi del vostre regnat, tant enorme e horrenda tirania davant de Déu e los homens, que tants mals e danys irreparables causa en perdició de la major part del llinatge humà." Per acabar l'investigador Lluis Maria Mandado va matisar que es va crear la Llegenda Negra des de Flandes servint a interessos polítics: "més que un gran genocidi, la gran mortaldat d'indis fou el resultat de la manca de defenses que els indis tenien contra les malalties que portaren i encomanaren els viatgers. Es calcula que la verola acabà amb el 80% dels indis". En la pràctica es comprova que, on en realitat no queden indis aborígens és en els Estats del Nord d'Amèrica conquerits pels anglesos.

Al finalitzar el debat els conferenciants reberen el llibre "Molins de Rei 1190-1512" gràcies a la col·laboració de l'Arxiu Municipal. Posteriorment es va fer entrega del primer escut d'armes de l'Imperi Universal Català de Carles I a la directora de la revista dDONA, Eugenia Carrasco, que obsequià als presents amb la seva revista. A la tardor continuaran les conferències amb la participació del Museu de Torrelles i l'Arxiu Municipal de Sant Boi que finalitzaran el dimarts 30 de novembre, durant la celebració especial de la Diada de Sant Andreu, amb la cloenda del curs sobre la nostra història local amb la participació del President de la Reial Acadèmia de les Bones Lletres de Barcelona, Pere Molas i Ribalta, que tancarà el 1er Cicle de Conferències a l'Agrupa: "2019 Imperial Molendino Regio".

A Molins de Rei, el 12 de desembre de l'any 1519, el pare Bartomeu Cases pronuncià davant de l'emperador Carles I, el discurs reconegut mundialment com a precursor dels drets humans. En la seva intervenció l'investigador Lluís Maria Mandado explicava que el propi pare Cases descriu l'escena en la Història de les Indies: "L'oració del clergue Casaus en la qual s'hi estigué uns bons tres quart d'hora, e lo rei molt atent e tots mirant-lo e notant cada paraula del que deia: ...de la vostra Reial Majestat serà propi desterrar d'aquelles terres, en lo principi del vostre regnat, tant enorme e horrenda tirania davant de Déu e los homens, que tants mals e danys irreparables causa en perdició de la major part del llinatge humà." Per acabar l'investigador Lluis Maria Mandado va matisar que es va crear la Llegenda Negra des de Flandes servint a interessos polítics: "més que un gran genocidi, la gran mortaldat d'indis fou el resultat de la manca de defenses que els indis tenien contra les malalties que portaren i encomanaren els viatgers. Es calcula que la verola acabà amb el 80% dels indis". En la pràctica es comprova que, on en realitat no queden indis aborígens és en els Estats del Nord d'Amèrica conquerits pels anglesos.

Al finalitzar el debat els conferenciants reberen el llibre "Molins de Rei 1190-1512" gràcies a la col·laboració de l'Arxiu Municipal. Posteriorment es va fer entrega del primer escut d'armes de l'Imperi Universal Català de Carles I a la directora de la revista dDONA, Eugenia Carrasco, que obsequià als presents amb la seva revista. A la tardor continuaran les conferències amb la participació del Museu de Torrelles i l'Arxiu Municipal de Sant Boi que finalitzaran el dimarts 30 de novembre, durant la celebració especial de la Diada de Sant Andreu, amb la cloenda del curs sobre la nostra història local amb la participació del President de la Reial Acadèmia de les Bones Lletres de Barcelona, Pere Molas i Ribalta, que tancarà el 1er Cicle de Conferències a l'Agrupa: "2019 Imperial Molendino Regio".

Crònica de Josep Barba Raventós publicada en la revista El Llaç.

Notícia sobre la conferència a Molins TV